

den Overbeviisning hos mig, at det desuagtet er kommet til Verden under en uheldig Stjerne, thi jeg troer virkelig, at Rigsdagen dengang den paabegyndte dette Værk — under hvis Tryk jeg, som ikke havde Deel dert, fuldt bøier mig, fordi jeg anerkjender den politiske og moralske Nødvendighed deraf, — befandt sig under en Constellation — hvilket paa Dansk betyder Samvirken af forskjelligartede, ja, endog meget forskjelligartede Kræfter, — som ikke var heldig. Jeg mener altsaa, at de Bemærkninger, der hentes fra selve det foreliggende Lovforslags eget Indhold og egen Affattelsesmaade, komme forsilddigt. Jeg gjorde dernæst opmærksom paa, at alle de Indvendinger, der kunde hentes fra det os nu bekjendte Udkast til en Fællesforfatning, komme for tidligt; idet der vil foreligge en aldeles passende Leilighed til at drøfte dette, og det endog om meget saa Dage, saa at en Udsættelse deraf synes mig, selv for den, der utaalmodigst længes efter at entrere paa en Discussion der af, ingenlunde at være u hensigtsmæssig. Derimod maa jeg erkjende, at de Betragtninger, som den næstforegaaende ærede Taler har fremsført, ere aldeles berettigede, idet de nemlig gaae ud fra en principiel Modstand mod en hvilken som helst Fællesforfatning; thi det er ganske vist, at det hele Spørgsmaal om Grundlovens Indskrænkning til de særlige Anliggender kun er reist og har fornuftigvis kun Mening under den Forudsætning, at vi nu skulle ind paa en Fællesforfatning. Den, der altsaa er principiel Modstander af hvilken som helst Fællesforfatning, er altsaa fuldkomment besejret til at stemme derimod og har altsaa kun at beklage, at han ikke allerede har havt Leilighed dertil for flere Aar siden. Men den høitærede Taler maa tillade mig at tilføie, at jeg kun kan betragte denne Berettigelse som aldeles subjectiv. Det forekommer mig nemlig, at hvad man i den Henseende end maatte mene, — og det vil maaskee ikke være den ærede Taler, til hvem jeg sigter, ubekjendt, at der principielt maaskee ikke fra Mange her i Salen er reist tidligere og stærkere Betænkeligheder end netop fra mig, og jeg har ikke blot fortsat at gjøre disse gjældende, saa længe jeg saa nogen som helst politisk

Mulighed derfor, men jeg har paa ingen Maade fundet mig foranlediget med Hensyn til den principielle Betragtning og altsaa til de fremtidige Forventninger, som Ingen kan løsrive fra sine Grundanskuelser, at vedblive de samme Meninger, jeg tidligere for over 20 Aar siden har udtalt og mig vitterligt aldrig nogen sinde fornegtet — saa maa den ærede Taler indrømme, at ved Siden af denne subjective Berettigelse maa der absolut staae den Erkjendelse, at der maa gjøres Afkald paa at fordrage objectiv Gyldighed for disse; thi det gaaer visst med corporative Forsamlinger, som det gaaer med hvert enkelt Menneſte, i hvis Liv der er Sammenhæng og Hold, at der maa gaae en consequent Tankegang og en fornuftig Rækkelse i Handlinger igjennem samme, og allermest med Corporationer, der med Føie have Ret og al Opfordring til at gjøre den Anskuelse gjældende, baade at have Andeel i Myndigheden og, hvad der er uadskilleligt fra Andeel i Myndighed, Andeel i Ansvar.

Jeg troer altsaa, at hvilken end den ærede Talers subjective og principielle Anskuelse i den Henseende maatte være, saa vil han sikkert være indtraadt heri denne Forsamling med den Erkjendelse, at han derved ogsaa indtraadte i alle Conseqventerne af dens hele hidtilværende Færd, og hvad han her har fundet sig foranlediget til at udtale, fordi det var første Gang, han tog Ordet, for sit personlige Vedkommende, er ikke Andet end et meget kort Refrain af de Forhandlinger, som have fyldt denne Sal i over 3 Aar, og det er først efterat have udstømt alle de Midler, hvorved man troede at kunne opnaae en hvilken som helst anden og til vore Duffer mere svarende Tingenes Tilstand, at den danske Rigsdag er gaaet ind paa, om end ikke med udtryffelige Ord, saa dog factisk at anerkjende og underkaste sig Kundgjørelsen af 28. Jan. 1852, som er bleven anerkjendt, ikke blot, som en tidligere Taler har sagt, ved alle Valgprogrammer hele Landet over, men er bleven anerkjendt af de forskjellige Ministerier, ved mangfoldige Vota af Rigsdagen, som det Udgangspunkt, der, hvad man endogsaa maatte mene om den Fremtid, hvortil den fører os, hvad man end maatte mene om